

az orgona liturgikus kihasználatlanságával kapcsolatos visszaélésekre— a lehetséges jövőről alkotott elképzeléseit osztotta meg hallgató-ságával.

A konferencia előadóit a szervezők egy fél-napos késmárki kirándulással örvendeztették meg. A patinás szépasságú kisvárosban, a Thökölyek ősi fészkeiben három értékes régi orgona is található, közülük az evangélikus fatemplomban álló, Németországban kiképzett szlovák szakember által nemrég restaurált XVIII. századi orgona igazi meglepetésnek bizonyult: a gyönyörű, festett orgonaszekrényt és az elbűvölő, éneklő orgonahangot sokáig csodálták az egybesereglett szakértők. (A templom értékes festett berendezési tárgyait szemlélve az egyik németajkú résztvevőnek feltűntek a német nyelvű feliratok. Azok eredetéről, az egykor jelentős, országgrésznyi területen élt cipszer közösség létezéséről azonban mit sem

tudott...) Ugyancsak alkalom nyílt a Szent Kereszt-plébániatemplom 1651-ből származó és a közelmúltban ismét működőképessé tett, művesen faragott szekrényű karorgonájának kipróbálására.

A tanácskozást megbeszélés zárta, melyen az előadók elsősorban a hallgatóságnak a szlovákiai orgonakultúra jövőjét firtató kérdéseire válaszoltak.

A konferencia és a személyes kapcsolatteremtés nyelve is túlnyomórészt a német volt. Az egykori Rosenberg rég elhunyt lakói az örökkévalóságból bizonyára mosolyogva szemléltek, amint szlovákok és magyarok nagy egyetértésben az ő nyelvükön cserélték ki gondolataikat az *általuk* megalapozott közép-európai orgonakultúra jövőjéről.

Enyedi Pál

Elhunyt Berki Feriz (1917–2006)

Berki Feriz protopresbyter 1917. december 31-én született Cattaróban (ma Kotor, Szerbia és Montenegró). Iskoláit szülőhelyén, valamint Szentesen és Budapesten végezte. 1936-ban beiratkozott az athéni egyetem teológiai karára, amelyet 1940-ben fejezett be. 1941 és 1952 között a Vallási és Közoktatásügyi Minisztérium ortodox ügyekért felelős referense volt, ezzel párhuzamosan pedig 1942 és 1945 között a budapesti Görögkeleti Hittudományi Főiskola igazgatója és tanára. I. Alexij patriarcha szentelte pappá a zagorszki Szent Háromság-Szent Szezgij-kolostorban, 1954-ben. Protoiereji címet kapott 1954. július 20-án. 1957-ben teológiai doktori címet szerzett az Eperjesi Ortodox Teológiai Karon. 1962-től visszavonulásáig a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa elnökségi tagja volt. Munkásságáért számos egyházi és világi kitüntetést kapott.

Feriz atya rendkívül termékeny irodalmi és fordítói munkásságot tudhatott magáénak. 1944-ben kiadta a Popovits István átyával közösen lefordított Aranyhajú Szent János Isteni Liturgiáját. 1946-ban jelent meg a Kánonok könyve, majd sorra napvilágot láttak liturgikus fordításai, amelyeket munkatársai, így Berki Zuárd

Illés és Tolmacsov Mihály lelkészek segítségével készített el; Liturgikon I–II. (1955), Imakönyv az ortodox keresztények számára (1956), Evchologion (1959), Hymnologion I–II. (1969). Vezetése alatt és szerkesztésével jelent meg a paptársaival együtt írt „Az Ortodox kereszténység” c. könyv. 1952-től felelős szerkesztője volt a Magyar Ortodox Adminisztratura hivatalos lapjának, az Egyházi Krónikának, amely a magyarországi- és külföldi Ortodox Egyházak életét érintő híradásai és cikkei mellett megszámlálhatatlan sok prédikációját, körlevelet, fordítását közölte le. Ezen írásaiból jelent meg egy átfogó válogatás „Az el nem ásott talentum” címmel 1985-ben. Cikkeivel jelen volt a hazai keresztény sajtó minden fontos orgánumban. Ökumenikus munkásságát a más keresztény egyházak és emberek iránti tisztelet és szeretet hatotta át: számos katolikus és protestáns pappal, teológussal, tanárral, újságíróval volt közeli barátságban.

www.magyarorthodoxia.org alapján

(Berki Feriz atya lapunknak megalapításától kezdve szerkesztőbizottsági tagja volt. Requiescat in pace!)